

Nr 3 - 2023

BULLETTINEN

BRANSCHTIDNINGEN FÖR ENSKILDA VÄGAR

**Vägmärken förr
och nu**

Hynnö Vägförening
*- Så ändrade vi våra andelstal
själva*

Häcken breder ut sig
*- Vad händer om man inte
kommer överens?*

Bortspolade vägar

Notiser	4
Hynnö Vägförening ändrade själva sina andelstal	8
REV besöker Bräcke kommun	12
REV träffar Lantmäteriets generaldirektör	15
Vägmärken förr och nu	16
Ny i styrelsen	21
Vems fel är det när det regnar?	24
16 kilometer grusväg 16 minuter från Gamla Stan	30
Bortspolade vägar	33
Experterna	38
Väggkrysset	43
Vägopedia: Fastighetsutfart	44
Krönika: Anläggningsbeslutet är vägens bibel	46

Himlen öppnade sig!

Lite regn då och då är väl egentligen bara bra för i stort sett allting. I stora delar av Sverige har vi en normal årsnederbörd som motsvarar i snitt ca 2 millimeter regn per dygn. Ovädret "Hans" har inneburit betydligt mycket mer än så, 50–100 millimeter och mer på kort tid på många platser i landet. Och då var marken på många håll mättad på grund av mycket regn även i juli.

De stora regnmängderna har ställt till problem för många vägföreningar. Baserat på kontakterna med REV verkar det vara stora lokala variationer trots att den största nederbörden varit i ett ganska rakt stråk från Halmstad i sydväst till Örnsköldsvik i nordost. Tyvärr har vi blivit tvungna att meddela att REV-försäkringen inte täcker skador på vägar som orsakats av regn och vattenmassor vid skyfall.

I övrigt verkar dock sommaren ha varit relativt gynnsam för enskilda vägar med en blandning av sommarens frågor: väggupp, slyröjning, dikning etc. Nu när hösten närmar sig lägger vi också sista handen på planeringen för höstens kurser och öppna hus. Kursprogrammet återfinns på sidan 34 och på

hemsidan. När och var Öppna hus kommer att arrangeras anslås på hemsidan och i våra sociala medier när det finns klart. Håll ögonen öppna!

Något som redan är klart är var vi kommer att hålla 2024 års Vägdag – det blir i Sollefteå på Hotell Hallstaberget lördag 16 mars. Läs mer på Notis-sidorna.

Vägmärken av olika slag kanske tas för givna längs våra vägar men faktum är att de har en lång historia. I en artikel i det här numret har vi gjort några nedslag i historien för att beskriva utvecklingen från början av 1700-talet och framåt. I en annan artikel får ni följa Hynnö Vägförening i deras projekt med att ändra sina andelstal med hjälp av den nya bestämmelsen i 43a § i anläggningslagen.

Anders Lundell
Kanslichef

5 Vägdag 2024

33 Bortspolade vägar

12 REV besöker Bräcke kommun

24 Vems fel är det när det regnar?

15 REV träffar Lantmäteriets generaldirektör

REV Bulletinen utges av Riksförbundet Enskilda Vägar

Tidningen utkommer med 4 nr/år, upplaga 15500 exemplar.

REV Bulletinen distribueras till:
- REV:s samtliga 13300 medlemsföreningar
- Externa prenumeranter
- Tjänstemän på verk och myndigheter
- Politiker på riksnivå och lokal nivå

REDAKTION
Ansvarig utgivare: Uno Jakobsson
Redaktör: Anders Lundell
Form & Layout: Sven R Ohlson

REV
Riddargatan 35
114 57 STOCKHOLM
08-20 27 50
kansliet@revriks.se
www.revriks.se

Citera gärna Bulletinen – men ange källan.
Redaktionen ansvarar inte för insänt icke beställt material eller annonsörers utlovade åtaganden.

På omslaget:
Häcken breder ut sig.

ANNONSER
Swartling & Bergström Media AB
Birger Jarlsgatan 110
114 20 STOCKHOLM
08-545 160 65
www.sb-media.se, info@sb-media.se

TRYCK V-TAB Falkenberg AB

SYNPUNKTER
redaktionen@revbulletinen.se

NOTISER

Par fällde 13 björkar på samfällt grönområde – dömdes till villkorlig dom och dagsböter

Björkarna stod på ett grönområde som ägdes av kommunen men som förvaltades av en vägförening. Paret tyckte björkarna skuggade deras tomt och tog kontakt med föreningen för att få fälla dem. Trots att de fått besked om att avvakta tillstånd anlätade paret ett företag som fällde träden och föreningen polisanmälde saken. Hovrätten dömde därför paret till villkorlig dom och 30 dagsböter för anstiftan till skadegörelse.

Hovrätten ansåg att föreningen lidit skada genom gärningen men fann, något svårförståeligt, att utredningen i målet inte gav förutsättningar för att sätta ett ekonomiskt värde på skadans storlek varför föreningen inte fick något skadestånd.

Svea hovrätt 2023-06-27 mål nr B 9441-22

Förvaltningsrätten upphävde kommunalt bidragsbeslut

Leksands kommun fattade beslut om att: ”Ge bidrag till 40000 kr per nybildad samfällighetsförening samt upp till 40000 kr per gemensamhetsanläggning som den förvaltar i enlighet med den föreslagna bidragsmodellen för de förrättningar som kommunen har ansökt om hos Lantmäteriet.”

Beslutet överklagades av en kommunmedlem på den grunden att det måste anses strida mot likställighetsprincipen – 2 kap. 3 § kommunallagen - att endast ge bidrag till de samfällighetsföreningar som bildas på ansökan av kommunen. Förvaltningsrätten delade kommunmedlemmens uppfattning och upphävde därför kommunens beslut som det kommit att formuleras*.

**Förvaltningsrätten i Falun, 2023-05-31, mål nr 3017-22*

SAVE
THE
DATE!

Lördag 16 mars 2024 är det dags för REV:s Vägdag som hålls på Hotell Hallstaberget i Sollefteå. Det blir en heldag fylld av intressanta programpunkter för alla som sitter i en styrelse för en vägförening.

Deltagande kommer att vara kostnadsfritt för REV:s medlemmar, boka redan nu in dagen i era kalendrar! Programmet är ännu inte helt spikat men kommer att publiceras i Bulletinen nummer 4 som kommer i slutet av november.

Läs gärna reportaget från 2023 års Vägdag i Bulletinen nummer 2.

Programmet kommer bland annat att innehålla seminarier och föredrag inom:

- Andelstal
- Belägningsfrågor
- Föreningsekonomi & moms
- Grusvägsunderhåll
- Slitageersättning
- Dagvatten
- Styrelsearbetet
- och mycket mer...

Samtliga ägare av en fastighet måste stå bakom ett överklagande

I praxis har klargjorts att en ägare av en delägarfastighet i en gemensamhetsanläggning eller samfällighetsförening endast tillsammans med samtliga övriga delägare i fastigheten kan överklaga (klandra) stämmobeslut. I rättslig mening kallas det för nödvändig processgemenskap.

Mark- och miljööverdomstolen (MÖD)* vid Svea Hovrätt hade nyligen anledning att reflektera över frågeställningen i samband med att endast en av flera delägare i en fastighet överklagat en uttaxering. Överklagandet avvisades eftersom inte samtliga delägare i fastigheten stod bakom det.

**MÖD, Svea Hovrätt, 2023-05-05, mål nr F 3146-22*

WWW.FARTHINDER.NET

SÄNKT HASTIGHET & ÖKAD SÄKERHET SEDAN 1963

PRONI AB
FÖR ER SÄKERHET

SE PRISET!

995:-/ex.moms

FARTHINDER ZeBra

SE PRISET!

4430:-/ex.moms

MANUELL VÄGBOM 3,2-5,5M

SE PRISET!

14900:-/ex.moms

HASTIGHETSDISPLAY DIN FART

Hittar du **mot förmodan** ett bättre pris än vårt för motsvarande kvalitet så matchar vi det. Som familjeföretag med över 60 år i branschen förstår vi vikten av ett konkurrenskraftigt pris. **PRISGARANTI!**

WWW.FARTHINDER.NET TEL: 0370 123 83 E-POST: ORDER@FARTHINDER.NET

OPTIMUS

ADVOKATBYRÅ

ENSKILDA VÄGAR
SAMFÄLLIGHETER
FASTIGHETS RÄTT
BOSTADS RÄTT

UNO JAKOBSSON
ADVOKAT

HÅKAN WEBERYD
ADVOKAT

FREDRIK SILVERBERG
JUR KAND

HANS ROSÉN
LANTMÄTERIKONSULT

WWW.OPTIMUSADVOKAT.SE 08-718 36 00

Kostnadsfri juridisk rådgivning till REVs medlemmar. Kontakta REVs kansli för ärendenummer 08-20 27 50.

Enskilda vägar

Har ni rätt bidrag?

På Trafikverkets webbplats hittar du information om bidragsregler och e-tjänster för enskilda vägar

- där kan du som väghållare göra ansökningar för bidrag samt administrera din väg.

Kom ihåg!

Uppdatera din e-postadress och dina kontakt- och kontouppgifter!

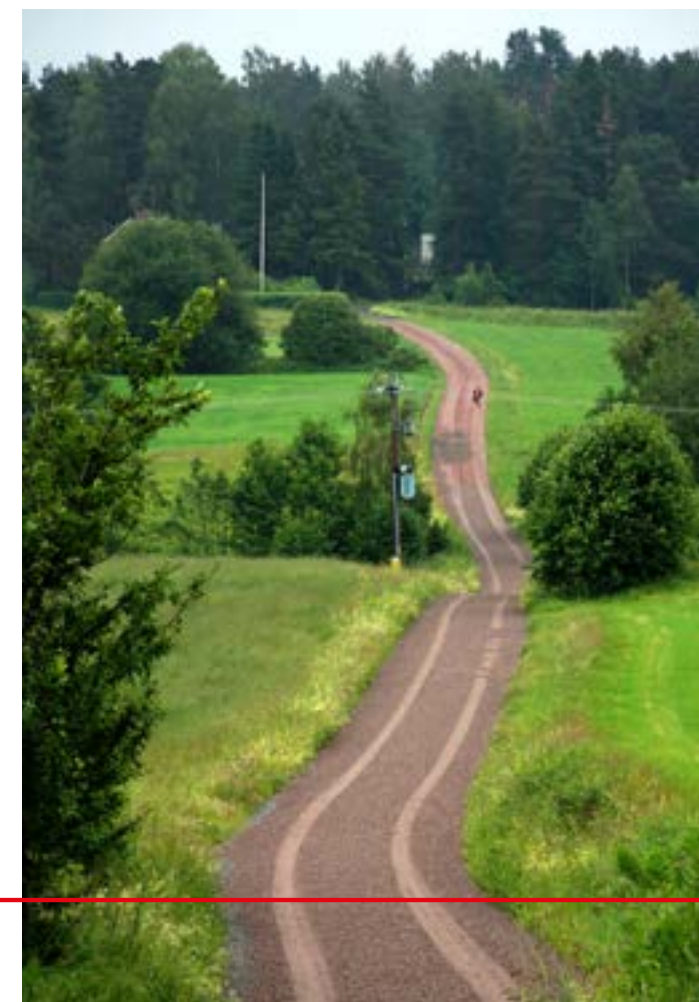

E-tjänsten hittar du på vår webbplats:

www.trafikverket.se > Resa och trafik > Väg > Enskilda vägar > E-tjänster för enskilda vägar

www.trafikverket.se

Pappa vattnet smakar ju salt!

Men vad är det du säger?
Så nära vattnet bor vi inte

Spännande empiri..
det här om reliktt vatten*

Närmsta
vattendrag
100 ml

Har du salt i vattnet eller annat problem med vatten & avlopp?

Vi finns här för att hjälpa till, både för privatpersoner och samfälligheter. Du hittar oss på www.vatteninfo.com

*Relikt vatten är saltvatten som funnits kvar djupt ner i marken ända sen istiden.

Text: Therese Svedberg

Hynnö Vägförening ändrade själva sina andelstal

Med vidunderlig utsikt över klippor och Skagerak ligger Hynnö vägförening på Hamburgö utanför Hamburgsund, Tanums kommun i Bohuslän. Även om det krävs en kort tur med färja för att ta sig till ön är det ett populärt turistmål med badplatser och vandringsleder över kala skärgårdsklippor.

Hynnö vägförening var bland de första av REV:s medlemmar som använde sig av den nya möjligheten att ändra grunderna för sina andelstal på stämma enligt 43 a § i anläggningslagen. Vi ställer frågan till föreningens kassör Thomas Kullander hur de gått tillväga.

När började er förening fundera på att förändra andelstalen och varför?

- Styrelsen började diskutera frågan för ungefär fem år sedan. Att alla betalade lika mycket för vägen oavsett om man nyttjade 30 eller 880 meter upplevdes inte

rimligt. Enligt anläggningslagen ska andelstalen dessutom utgå efter användning vilket vi ansåg att då gällande andelstal inte tog hänsyn till.

Vilka reaktioner har ni fått från era medlemmar?

- Alla har inte varit jättenöjda, men medlemmarna fick större förståelse när vi i styrelsen förklarade bakgrunden. Alternativet att pröva andelstalen via en ny lantmäteriförrättning var ingen intresserad av på grund av kostnaderna. ►

Del av styrelsen: från vänster ordförande Thomas Svensson, kassör Thomas Kullander och sekreterare Peder Ljungstedt. Foto Carina Svensson.

PROJEKT

Ni har valt dela upp området i zoner där alla fastigheter inom respektive zon har samma andel. Hur kom ni fram till vilka andelar som skulle gälla i respektive zon?

- Vi utgick i grunden från vilken använd väglängd och vilka driftskostnader vi har på vägnätet. För att förenkla valde vi att dela upp vägen i tre avståndszoner där de med kortast väg skulle behålla 30 andelar. Fastigheterna i de övriga zonerna fick ett höjt andelstal beräknad utifrån driftskostnaderna för de delar av vägnätet de använder.

Zonindelningen enligt det nya beslutet för andelstal.

Hur gjorde ni rent praktiskt för att ändra andelstalen?

- I första hand gav vi möjlighet att skriva en överenskommelse om ändrat andelstal enligt 43 § anläggningslagen med de fastighetsägare som skulle höja sina andelstal. Vid användande av överenskommelse visste vi vilken fast avgift Lantmäteriet skulle ta ut för att godkänna andelstalen. Det upplevdes även positivt att medlemmarna aktivt medgav förändringen och då höjning av andelstal berörde 16 fastigheter så var det även administrativt överkomligt för styrelsen.

Vi lyckades tyvärr inte få in överenskommelse om höjda andelstal från två fastigheter. Föreningen tog då upp frågan om att ändra dessa fastigheters andelstal på

stämma enligt den nya möjligheten i 43 a § anläggningslagen. Stämmobeslutet röstades igenom med mer än 2/3 majoritet och ansökan om ändring skickades sen in till Lantmäteriet.

Lantmäteriet godkände både överenskommelserna och de ändrade andelstalen som togs på stämman. De godtog även att ingen ersättning skulle betalas av fastighetsägarna med anledning av att andelstalen höjdes.

Har du någon uppskattning om hur mycket tid som styrelsen har lagt ned för att få till denna förändring? Får ni arvode för nedlagd tid?

- Jag vet inte hur många timmar som vi har lagt ned men det har varit åtskilliga. Vi är en relativt liten förening och allt arbete sker ideellt utan något arvode.

Vad blev den totala lantmäterikostnaden?

- Lantmäteriet tog 11 400 kronor för att godkänna de 14 överenskommelserna och 6 400 kronor för att godkänna de två fastigheternas andelstal som föreningsstämman ändrade. Utslaget på alla fastigheter som ingår i föreningen blev det 809 kronor per fastighet. Det är en markant lägre kostnad än vad våra medlemmar skulle ha fått betala om andelstalen i stället skulle prövats i en anläggningsförrättning utförd av Lantmäteriet. REV:s anmärkning: Hynnö vägförening inkom med sina ansökningar till Lantmäteriet innan den 1 februari 2023 då Lantmäteriet kraftigt höjde de fasta avgifterna samt ändrade timtaxan.

Är allt klart nu med andelstalen och Lantmäteriet?

- Tyvärr inte! Av någon anledning stämmer inte uppgifterna i fastighetsregistret om vilka fastigheter som är delägare i vår gemensamhetsanläggning och det saknas andelstal på en fastighet. Men vi jobbar vidare för att få Lantmäteriet att rätta upp registret med stöttning av REV.

Har du några tips till andra föreningar som har planer att ändra andelstal på stämma?

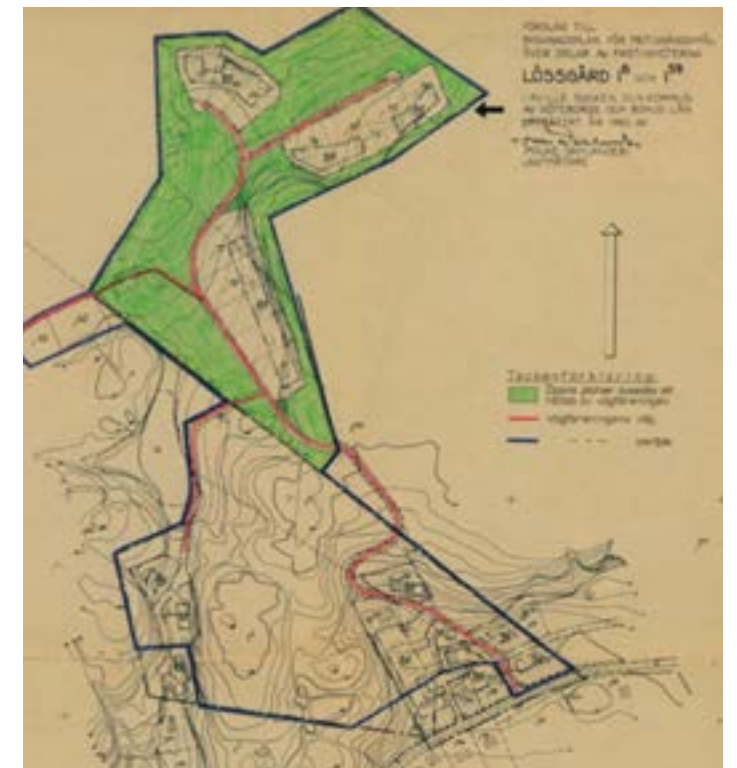
- Hör först med REV hur man ska gå tillväga för att få igenom sin ansökan om ändrade andelstal till Lantmäteriet. Att ändra andelstalen själv kan vara både snabbare och billigare än att låta Lantmäteriet göra förrättningen, fast var beredd på att det kan kräva mycket arbete av styrelsen och vara nog så komplicerat för en lekman.

Kort om Hynnö vägförening

Hynnö vägförening bildades 1964 genom förrättning enligt enskilda väglagen. Föreningen förvaltar gemensamhetsanläggningen Lössgård ga:1 som består av totalt cirka 1,2 kilometer väg samt ett mindre grönområde.

Vägföreningens område omfattar den mark som vid bildandet låg inom två byggnadsplaner för fritidsändamål. När föreningen bildades på 1960-talet ingick 15 bostadsfastigheter för fritidsändamål som alla åsattes ett grundandelstal på 30 andelar. Vägarna skulle enligt förrättningsbeslutet underhållas under barmarkspanperioden samt vintertid efter medlemmarnas önskemål.

Under de nästan 60 år som föreningen funnits har några ytterligare fastigheter tillkommit och det ursprungliga förrättningsbeslutet har inte ändrats eller omprövats. De fastigheter som avstyckats inom vägföreningens område mellan åren 1964 – 1998 är rättsligt anslutna med samma andelstal enligt reglerna för vägföreningar i den nu upphävda lagen om enskilda vägar. Idag ingår därför 22 bostadsfastigheter i föreningen där samtliga hade 30 andelar vardera innan andelstalen förändrades. Området är än idag i grunden ett fritidshusområde varför föreningen inte underhåller vägarna vintertid. ■

Utdrag från förrättningskarta i ursprungsakt år 1964.

VÄGOPEDIA

OM ENSKILDA VÄGAR

Stämmobeslut om ändrat andelstal

Genom den nya bestämmelsen i 43 a § anläggningslagen som började gälla den 1 juli 2022 finns ytterligare en möjlighet att ändra andelstal. Befintliga delägande fastigheters andelstal i en gemensamhetsanläggning kan numer även ändras genom beslut på stämma med 2/3 majoritet under förutsättning att ändringarna inte strider mot anläggningslagen. Stämmobeslutets ändringar ska godkännas av Lantmäteriet och registreras innan andelstalen blir rättsligt gällande.

Det finns även andra tillvägagångssätt att ändra en fastighets andelstal. Gemensamt för alla är att ändringarna behöver gå via/behandlas av Lantmäteriet för att de ska bli formellt gällande.

Läs mer om olika sätt att ändra andelstal på Vägopedia.

<http://vagopedia.revriks.se>

Text: Mikael Näslund

REV besöker Bräcke kommun

– början på kommunkontakter som gynnar den enskilda väghållningen

Förbundet har under de senaste åren ibland haft intensiva kontakter med representanter för olika kommuner, men för det mesta har kommunkontakter tagits när något lokalt behov uppstått. Det finns nu en idé inom förbundet att mer strategiskt och uthålligt etablera kontakter med kommunerna. Och främst då med kommunföreträdare som har ansvar för, eller i vart fall har stor kontaktyta med de enskilda väghållarna i kommunen. REV:s mål med detta arbete är att öka förståelsen för den enskilda väghållningens villkor och därmed också förhoppningsvis kunna medverka till att dessa villkor förbättras lokalt.

I slutet av maj hade vi möjlighet att besöka Bräcke kommun i Jämtland. Michael Larsson, ansvarig för bland annat enskilda vägar inom kommunens avdelning för teknik och infrastruktur, tog emot förbundets delegation tillsammans med sin kollega Therese Sjögren som arbetar med landsbygdsutveckling. REV representerades av ordförande Uno Jakobsson, kanslichef Anders Lundell och den regionansvarige för Norr, Mikael Näslund. Förutom att vi fick tillfälle att berätta om förbundets verksamhet, hur vi kan stödja våra medlemsföreningar och de medlemsförmåner som finns, fanns det gott om tid att tala om den enskilda väghållningens villkor i kommunen.

– Det är en politiskt viktig fråga i kommunen att stötta enskild väghållning, berättar Michael Larsson. Stödet sker dels med ett tydligt bidragssystem, dels genom att ge tips och råd till vägföreningarna, särskilt tips om i vilka situationer föreningarna kan söka särskilt driftbidrag från Trafikverket. Enskild väghållning är viktigt i kommunen eftersom kommunal väghållning bara finns i centralorten och fem mindre samhällen. Krav för att vägföreningarna

ska kunna få det kommunala bidraget är att skicka in föregående års ekonomiska redovisning och göra ansökan i rätt tid.

Generellt är det Michael Larssons uppfattning att den enskilda väghållningen fungerar bra i kommunen. I området kring Forsaleden, en populär badplats i forsar med vandringsleder runt om, finns dock problem med parkering på somrarna då hundratals bilar kan vara parkerade längs vägarna. Fiske är populärt i kommunen, till exempel i Gimån. På de enskilda vägarna går också en ganska omfattande trafik med timmer och andra skogsprodukter, men den upplevs också fungera bra. Kommunen sköter ett fåtal vägar i Gällö och Pilgrimstad som formellt är enskilda. En fråga som särskilt diskuterades var möjligheten till förändrat huvudmannaskap i planområden till följd av ändrade förutsättningar för kommunal verksamhet.

– Att väcka till liv insomnade vägföreningar som upphört att existera på grund av en alltför omfattande ►

Bräcke kommunvapen bygger på ett gammalt sigill från 1800-talet.

Bilden ovan: Jämtkrogen Hotel & Restaurant - med egen älg.
Bilden till höger: Från Bräcke Kommun: Therese Sjögren och Michael Larsson, från REV: Uno Jakobsson och Anders Lundell.

kommunal inblandning, är något REV gärna bistår med förklarar Uno Jakobsson och fortsätter:

– Kommunens bästa bidrag till en välfungerande enskild väghållning är att hela tiden se till att bidragsnivåerna är skäliga och räcker till för ett gott underhåll och erforderliga reinvesteringar, men det måste alltid finnas utrymme för de enskilda fastighetsägarnas egna insatser och egna pengar till väghållningen, för utan eget engagemang från dem som bor och verkar längs vägen slutar den enskilda väghållningen att fungera.

Avslutningsvis diskuterades möjligheten till en särskild kurs för alla enskilda väghållare i kommunen senare under året för att höja de förtroendevaldas kunskapsnivå och skapa större intresse och engagemang för väghållningens villkor.

– REV vill gärna att villkoren för enskilda väghållare bibehålls på den höga fina nivå som gäller i Bräcke och

förhoppningsvis kan ett sådant gemensamt arrangemang med kommunen också skapa intresse för REV hos de väghållare som ännu inte upptäckt de medlemsförmåner som ett medlemskap i förbundet ger, avslutar Anders Lundell.

Efter att ha tackat för ett trevligt och givande möte avslutade REV:s utsända besöket med varsin glass på Glassbaren i Bräcke, som tog hem vinsten i svenska glassmästerskapen 2019. Mums! ■

Fakta – Bräcke kommun

- Antal invånare 6150
- Varav i centralorten 1500
- Antal vägföreningar ca 75
- Varav REV-medlemmar 22

Väg E14 som passerar genom Bräcke.

Text: Uno Jakobsson och bild Natasja Kamenjasevic

REV träffar Lantmäteriets generaldirektör

Lantmäteriets höjda taxor 2023 för vissa registreringstjänster gällande ändringar av andelstal har vi rapporterat om i tidigare nummer av Bulletinen. Höjningarna har visat sig leda till större problem än man kunnat ana.

Många är de medlemmar som uppgivet hört av sig till REV:s kansli sedan Lantmäteriets nya taxa med avgiftshöjningar sjösattes i början av 2023. I flera vanliga ärenden, som till exempel ändring av andelstal enligt 24 a § AL och 43 § AL, har den nya taxan lett till kraftigt höjda avgifter.

Efter att ha skrivit till Lantmäteriets generaldirektör, Susanne Ås Sivborg, fick jag själv och REV:s andre vice ordförande Christer Ångström möjlighet att träffa generaldirektören och några av hennes närmaste medarbetare den 29 maj 2023. Mötet var konstruktivt och förutom oskäligen konsekvenser av den nya taxan diskuterades bland annat rådande handläggningstider i förrättningsärenden och vad myndigheten gör för att förbättra förrättningsprocessen.

I diskussionen om de negativa konsekvenser som de höjda avgifterna fört med sig hade vi god hjälp av det

underlag som förbundets båda lantmätare Therese Svedberg och Sandra Naenfeldt sammanställt med uppgifter från flera medlemmar. Och det är inte utan att jag tror att vår argumentation tog skruv tack vare de fallbeskrivningar vi kunde redovisa! Det kunde naturligtvis inte utlovas någon faktisk ändring vid sittande bord, men det ställdes i alla fall i utsikt att en översyn skulle ske.

När generaldirektören en kort tid senare, den 12 juni, besökte riksdagen och dess civilutskott ställde några ledamöter frågor till henne (med samma underlag i handen som REV hade vid sitt möte), varvid beskedet var att myndigheten redan inlett sin översyn av den nya taxan och de negativa konsekvenser den medfört. Nu återstår att se om det redan i höst kan finnas en reviderad taxa på plats! ■

Vägmärken förr och nu

Vägmärken och vägvisning har förekommit i olika former och skepnader sedan långt tillbaka i tiden. Det är faktiskt så att runstenarna – förutom sitt historiebaserade syfte – också i många fall hade till uppgift att beskriva var vägen gick. Historiskt fokuserade vägmärken på att beskriva platser och avstånd, men i takt med att biltrafik och vägtransporter har ökat, har också vägmärken av alla möjliga slag börjat användas.

Med milstolparna kan Sverige sägas ha fått en början till systematisk vägvisning. Milstolparna var inte några vägvisare men ingick i ett kommunikationssystem i vilket gästgiveriet, skjutsinrättningen och vägen var förenade. Som passagerare skulle man kunna hålla reda på hur långt man åkte, så att man inte lurades att betala överpriser. Vägvisningen utvecklades ur detta system.

Vägvisningen förbättras

I 1734 års lag och den samtidigt utgivna nya Gästgivarordningen stadgades det om vägvisning med ortsnamn. Vägvisare skulle sättas upp intill vägskalet som ledde till städer, bruk och andra betydande platser. Varken i lagen eller Gästgivarordningen angavs hur märkena skulle se ut. Följden blev att socknarna och häraderna som satte upp vägvisarna också bestämde utseendet på dessa.

Väghållningsstenarna markerade gräns mellan vägsträckor med olika väghållare/vägensvarig. De är vanligen av sten, men även trätavlor kan förekomma. En inskrift kan innehålla väghållningsstenens ordningsnummer utmed vägen, by- eller gårdsnamn, gårdens mantal, vägsträckans längd i alnar eller meter, gårdsägarens initialer, årtal och/eller riktningsspil. Milstolparna var vanligen uppställda i noggrannt staplade rektangulära stenrösen.

1781 blev Fredrik Adolf Ulrik Cronstedt landshövding i Gävleborgs län. Han arbetade bland annat för att förbättra vägsystemet och 1785 meddelade Cronstedt att fjärdingsstolpar skulle sättas upp på varje kvartsmil längs länets dåvarande landsvägar. Cirka 200 av de drygt 300 gjutna skyltarna finns kvar idag. Historiskt är de intressanta, eftersom de ger kunskap om var landsvägarna gick på den tiden.

Milstolparna var inte några vägvisare men skjutspassagerare skulle man kunna hålla reda på hur långt man åkte, så att man inte lurades att betala överpriser.

Fredrik Adolf Ulrik Cronstedt var landshövding i Gävleborgs län, hans namn finns med på milstenar av den här typen. Överst finns kung Gustav III:s namnchiffer (monogram).

Moderna vägmärken börjar ta form

Den första kungörelsen om vägvisning och vägmärken utfärdades 1931. Där stadgades bland annat om vägvisartavlor. På dessa skulle texten vara svart och tavlan gul med svart bård på allmänna vägar och röd bård på enskilda vägar. Samtidigt infördes också platsmärken (ortsnamntavlor). 1931 års vägmärkeskungörelse innehöll förutom bestämmelser om vägvisare och platsmärken, även bestämmelser om andra typer av vägmärken. Varningsmärken skulle vara triangelformiga och märken om förbud av olika slag skulle vara runda.

Fler och fler vägmärken

Från att vägmärken inledningsvis mest handlade om att beskriva platser och avstånd har det i takt med att biltrafik och vägtransporter ökat, införts vägmärken av alla möjliga slag. På bilderna ovan samt på nästa sida visas utvecklingen från 1941 till 2021.

Även stolparna har förändrats

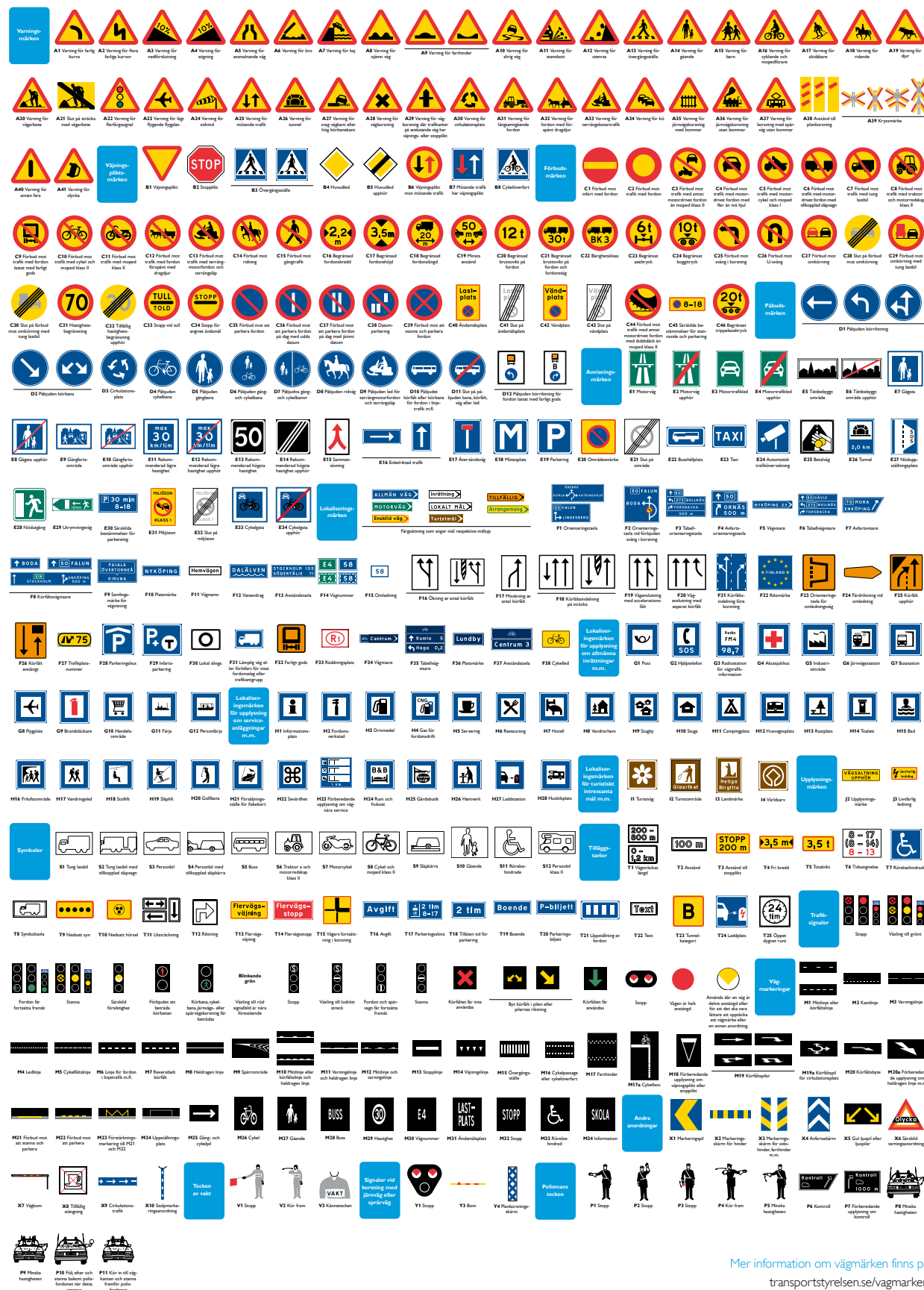
År 1935 fastställdes att stolparna till förbudstavlor som hade röd bård skulle målas i röda och gula fält. Övriga märken med svart bård skulle ha svart-gula stolpar. Från

1952 skulle alla stolpar gulmålas. År 1964 fastställdes att alla stolpar skulle vara galvaniserade utan någon färg men på senare år har det återigen blivit vanligt att förse stolpar med färgade stolpreflexer på platser där skyltningen bör synas extra tydligt. Stolpreflexen har samma färgsättning som det vägmärke som den sitter under.

Högertrafik

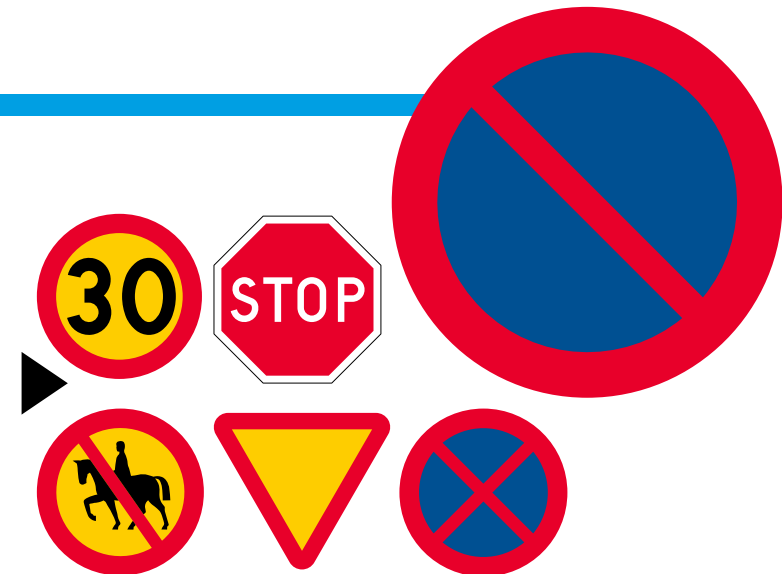
Inför omläggningen till högertrafik genomfördes en rad ändringar i vägmärkeskungörelsen. En ny vägmärkeskungörelse utfärdades 1966. Den trädde i kraft den 3 september 1967 i samband med övergången till högertrafik och innebar bland annat att hastighetsbegränsningar med endast udda 10-tal infördes: 30, 50, 70, 90 och 110 km/tim.

1973 ändrades stoppmärket till den åttkantiga tavlan STOP, något som rörde upp känslor bland stora delar av befolkningen: "Inte kan vi väl ha utländska ord på våra vägskyltar" och liknande synpunkter framfördes. ►

Dagens regelverk

I nutid gäller olika regler för olika typer av vägmärken. För att vissa vägmärken ska vara formellt riktiga krävs det en lokal trafikföreskrift (LTF). Kommunen beslutar om LTF inom tätbebyggt område och Länsstyrelsen utanför tätbebyggt område. Kommunen får själv besluta vad som ska vara tätbebyggt område i trafikhänseende. Exempel på några vägmärken som kräver myndighetsbeslut och införs genom en så kallad lokal trafikföreskrift (LTF). Beslut om att ansöka om LTF bör fattas på en årsstämma.

Det finns också vägmärken som föreningen själva kan besluta om. Vilka det är regleras i trafikförordningens 10 kapitel. Ägaren av vägen (vägföreningen) får avgöra om trafik med motordrivna fordon – eller ett visst eller vissa slag av sådana fordon – ska begränsas. Förbud får avse även fordon med viss största bredd, längd eller vikt. Förbud ska utmärkas med vägmärke eller på annat tydligt sätt.

Som vägförening får man även själv besluta om och skylta för till exempel gupp och andra farthinder, rekommenderad hastighet (om vägens utformning föranleder det), mötesplats, vändplats och varning för fara (till exempel vägbom eller tillfällig skada).

**Vägvisning och platsmärken
vid enskild väg**

En vägvisare vid allmän väg där Trafikverket är väghållare bekostas, sätts upp och underhålls av Trafikverket. Önskas ytterligare vägvisning från allmänväg görs ansökan hos Trafikverket och den extra vägvisaren bekostas av väghållaren. Vid allmän väg där

Vägvisare

Underhåll av vägmärken

Vägmärken och vägvisare kräver underhåll, så se till att röja ordentligt runt vägmärken så att de syns på långt håll. Väder och vind

Dags att röja!

kommunen är väghållare beslutar kommunen. Vägvisare inne på enskild väg bekostas, sätts upp och underhålls av väghållaren. Platsmärke för enskild väg är gult med röd bård. Skylten monteras där orten eller byn börjar, men används i praktiken inte så ofta.

Platsmärke

sliter också på ett vägmärkes yta och reflexförmåga. Ibland kräver det att man får byta ut ett gammalt slitet vägmärke mot ett nytt. ■

Dags att köpa nytt!

Ny i styrelsen Jacob Almsköld

På förbundsstämman i våras valdes Jacob Almsköld in som ny suppleant i REV:s styrelse. Här följer en kort presentation.

Jacob är redovisningskonsult och driver sedan ett antal år verksamheten som egen företagare. Innan han tog steget och blev egen företagare arbetade han med liknande redovisningsfrågor på revisionsbyrå under många år.

Sedan 2011 har Jacob haft förtroendeuppdrag som ledamot i styrelsen för Hofterups Vägförening, de senaste åren som kassör. Vägföreningen bildades 1974 i samband med att Hofterup exploaterades och fick förutsättningar att ombildas till villaområde. Föreningen är av de större i landet med över 1100 medlemsfastig-

heter och en förvaltning av 22 kilometer väg, fyra lekplatser och 50 hektar kvartersmark. Vägarna är belagda och försedda med vägbelysning. Förvaltningen har många gånger varit komplex och styrelsen har vid flera tillfällen utnyttjat REV:s rådgivning.

Hofterup är ett samhälle med anor från 1100-talet som ligger på den skånska slätten mellan Landskrona och Lund i Kävlinge kommun, ett långt stenkast från Öresund. Numera bebos i princip hela samhället permanent.

– Det ska bli kul att få bidra till REV:s styrelse, avslutar Jacob.

En komplett **hastighetsdisplay** som får bilisterna att **sänka farten**.

Det blev **succé**, tack alla ni som köpt av oss! Nu får ni andra **en sista chans**, nya erbjudandet gäller till **sista oktober**.

Är **hastigheten** för **hög** i ert bostadsområde?

PACETELL
Hastighetsdisplayen

PT Original Display.

PT Original Solcellspanel 10W

PT frontskyltar.

Beställ Er **PaceTell Original** innan siste oktober så bjuder vi på **solcellspanel** och **frontskylt**.

Ni får en **PaceTell Original** med standard frontskylt, 15 Amp batteri, batteriladdare stolpfästen, skruvlås och en solcellspanel med stolpfästen och anslutningskabel.

Pris **21 900:-** exkl moms, frakt ingår.
(ordinarie pris 25.640:- + moms)

Välkomna att höra av er till oss på PaceTell AB

Vägbyrån hjälper er med vägen

Vi är specialister på vägfrågor. Vårt erbjudande sträcker sig från lantmäteriärenden och intrång till andelstal, vägbyggnation och underhåll. Hör av dig så berättar vi mer!

Hitta din kontakt på norraskog.se/vagbyran eller maila till vagbyran@norraskog.se

**norra
skog**

"Vår kassör är överlycklig nu när all arbetsbörda med manuell fakturering och inte minst att hålla reda på ägare är borta." "Ålkar ert program!" "Vårt varenda krona! Lättarbetat och med en massa bra funderingar som jag som kassör har nytta av. Det här programmet underlättar så mycket!" "Vi är mycket nöjda med programmet och den utmärkta servicen." Prova Vägfas för er förening, 30 dagar med det fullständiga programmet samt all information om era medlemmar. Besök vagfas.se eller ring oss på 08-501 180 00	Folkbokföringsadresser Medlemsdebitering Debiteringslängd Karta Hemsida Sektioner Momsbaser Dokumentlagring Tonkilometermetoden Samtycke enligt GDPR Gemensambetsanläggningar	Registeruppdatering varje månad Inläsning av betalningar Medlemsinloggning VA-anläggningar Postningsjänst E-post Andelstal E-fakturer Inkassokrav Påminnelser OCR-fakturer Export till bokföring Arkiv för hela styrelsen Fastighetsdata från Lantmäteriet
--	--	--

Dinapolis vägsladdar

3-skärig • Bogserad
Arbetsbredd: 2 meter • Vikt: 700kg
Vi syns på Borgeby fältdagar 28-29 juni

LANTBRUKSKONSULT AB
www.lantbrukskonsult.se • Mob: 0708-85 02 79

WEBBVÄG

Från debiteringslängd till bokföring och egen hemsida, allt i ett system!

Första året bara 1900 kr
Ingår fastighetsdata från Lantmäteriet!

Skicka vägavgifter som e-Faktura.
Stöd för momshantering.

Sälj: 073-752 24 92
webbvag@doctech.nu
Växel: 019-760 89 00
www.doctech.nu

Vems fel är det när det regnar?

- en dom om dagvatten

Mätningar från SMHI visar att den genomsnittliga nederbörden per år har ökat i Sverige under 1900-talet och början av 2000-talet och prognosen är att nederbörden kommer att fortsätta öka. När mark bebyggs och växtlighet därmed tas bort minskar även markens möjlighet att absorbera nederbörden. Detta innebär att det i bostadsområden uppstår en större mängd av vad som kallas dagvatten, det vill säga regn- och smältvatten som rinner vidare till lägre belägna platser istället för att absorberas av marken där det först landar. Översvämningar och andra problem som kan uppstå på grund av dagvatten kommer att bli allt vanligare för såväl fastighetsägare som väghållare.

REV blir allt oftare kontaktade av föreningar som behöver hjälp med dagvattenfrågor. Det kan vara både föreningar som behöver hjälp då dagvatten försvårar underhållet och driften av vägarna och föreningar som behöver hjälp på grund av att en eller flera fastighetsägare menar att dagvatten från föreningens väg skadar fastighetsägarens egendom. Nyligen företrädde Lindhés Advokatbyrå en av REV:s medlemmar, Resarö vägförening, i en domstolsprocess om skadeståndsansvar på grund av dagvatten. Den här artikeln kommer vi först att berätta om domstolsprocessen, för att sedan med utgångspunkt i domstolsprocessen redogöra för vilket ansvar väghållare och fastighetsägare har för dagvatten och vad den som får problem med

dagvatten från kringliggande fastigheter kan göra för att få bukt med problemet.

Bakgrunden till domstolsprocessen

De som begärde skadestånd från föreningen var två fastighetsägare. Fastighetsägarna var grannar och delar av deras fastigheter befann sig på den lägsta punkten i en sänka. Vägföreningen förvaltar en väg som befinner sig ovanför fastigheterna, mitt i en av sänkans sluttningar. Det finns ytterligare bebyggelse ovanför föreningens väg. Fastighetsägarna menade att stora delar av deras fastigheter blev översvämmade på grund av dagvatten, att värdet på deras fastigheter minskade med anledning

av översvämningarna, samt att dagvattnet hamnade på deras fastigheter på grund av föreningens väganordningar. Fastighetsägarna ville att föreningen skulle betala skadestånd till dem med ett belopp som motsvarade fastigheternas minskade värde. Något som båda parterna i målet var överens om var att föreningen inte ansvarade för avrinningen från fastigheterna. Tvisten rörde med andra ord endast det vatten som rann ner till fastigheterna.

Parternas argument

De stora frågorna i målet var varifrån vattnet som skapade översvämningar på fastigheterna kom ifrån och vem som hade ansvaret för vattnet. Fastighetsägarna menade att föreningen genom sina väganordningar ledde ner dagvatten till deras fastigheter och att föreningen därför ansvarade för översvämningsskadorna.

Föreningen menade att den inte hade vidtagit några åtgärder för att leda ner dagvatten till fastigheterna. Föreningen menade dessutom att den inte kunde ansvara för översvämningar på fastigheterna, eftersom de var belägna längst ner i en sänka och att den största delen av det dagvatten som nådde fastigheterna aldrig ens rann igenom vägområdet. Slutligen påpekades att avrinning-

en från fastigheterna inte fungerade som den skulle och att översvämningarna aldrig skulle uppstå om fastighetsägarna såg till att avrinningen faktiskt fungerade. Med andra ord argumenterade Lindhés Advokatbyrå för föreningens räkning att översvämningarna inte berodde på något som föreningen hade gjort, att föreningen inte hade möjlighet att förhindra översvämningarna samt att fastighetsägarna själva kunde förhindra översvämningarna.

Domen

Domstolen ogillade fastighetsägarnas skadeståndstalan. Domstolen menade att det inte var bevisat att föreningen hade gjort några åtgärder för att ändra det naturliga dagvattenflödet. Domstolen framhöll dessutom att den huvudsakliga orsaken till översvämningarna var att vatten stannade på fastigheterna på grund av att avrinningen från fastigheterna inte fungerade.

Domstolen pekade med andra ord på två olika omständigheter som var och en var tillräckliga för att skadeståndstalan skulle ogillas. Den ena omständigheten var att föreningen inte hade gjort någon åtgärd som medförde att dagvatten leddes ner till fastigheterna. Den andra omständigheten var att översvämningarna ►

Domstolen menade att det inte var bevisat att föreningen hade gjort några åtgärder för att ändra det naturliga dagvattenflödet.

Föreningens väg går rakt framåt i bilden. Fastigheterna som artikeln handlar om ligger bakom buskarna och ligger lägre än vägen, till höger i bilden. Som framgår av bilden är området kuperat.

huvudsakligen berodde på att avrinningen från fastigheterna inte fungerade som den skulle. Som sagt menade domstolen att båda omständigheterna inte behövde föreligga samtidigt för att skadeståndstalan skulle ogillas, även om de gjorde det i det här fallet.

Viktigt att notera är att utgången troligtvis hade blivit annorlunda om vägföreningen hade ansvarat för avrinningen från de aktuella fastigheterna.

Vilka lärdomar kan dras av målet?

Innan vi diskuterar vilka lärdomar som kan dras från det här målet måste det nämnas att målet endast togs upp av en mark- och miljödomstol och inte någon av de högre domstolsinstanserna (Mark- och miljööverdomstolen eller Högsta domstolen). I och med att det är en dom från en första instans kommer andra domstolar inte att söka vägledning av domen när de bedömer liknande fall. Det finns dock mycket som stödjer domstolens slutsatser.

Domstolen menade i detta fall att skadestånd inte skulle betalas eftersom föreningen inte hade ändrat dagvattenflödet. Men vad innebär det naturliga flödet av dagvatten? Det finns praxis från Mark- och miljööverdomstolen som visar att en fastighetsägare som ändrar den väg (sträckning) som dagvattnet tar när det rinner till lägre belägna platser, har ändrat det naturliga flödet av dagvatten och att fastighetsägaren i sådana fall kan behöva ersätta skador som uppstår på grund av det ändrade flödet. En fråga som inte är helt klar är om en fastighetsägare som ökar mängden dagvatten som kommer från dennes fastighet också har ändrat det naturliga flödet av dagvatten.

Fastighetsägare har en skyldighet enligt lag att ta skälighänsyn till omgivningen runt fastigheten. Denna hänsyn innebär dels att fastighetsägare inte får vidta sådana aktiva åtgärder som kan skada omgivningen, dels att en fastighetsägare i vissa fall är skyldig att agera för att skydda omgivningen från skador och olägenheter som kommer från dennes fastighet. Det framgår av domstolspraxis att en fastighetsägare exempelvis kan ansvara för kostnader som uppstår på grund av träd från dennes fastighet som faller ner på en annan fastighet. Man kan på samma sätt argumentera för att det borde finnas en skyldighet för fastighetsägare att minska olägenheterna som dagvatten från dennes fastighet orsakar på lägre belägna fastigheter. Argumentet har dock inte prövats i någon högre domstolsinstans och det är därför inte säkert om det håller eller inte. Även om argumentet skulle hålla borde det endast vara större förändringar av mängden dagvatten som ens i teorin skulle kunna leda till skadeståndsskyldighet.

Det är mycket svårt att argumentera för att det skulle finnas en möjlighet till skadestånd i de fall en fastighetsägare inte har gjort någonting för att förändra mängden dagvatten som kommer från fastigheten. Ägare till lägre

belägna fastigheter får helt enkelt acceptera att de genom att köpa lågt belägna fastigheter också har accepterat att dagvatten rinner ner till deras fastigheter.

Hur ska då en förening tänka om en fastighetsägare menar att dagvatten från vägen orsakar skador?

Föreningen bör först och främst fundera på huruvida den har ändrat den väg som dagvattnet rinner, till exempel genom att höja vägbanan, anlägga nya diken eller liknande. En förening som inte har gjort några sådana förändringar kan känna sig rätt säker på att den inte ansvarar för eventuella skador som dagvatten från vägen har orsakat. Detta borde även vara fallet om föreningen till viss del har ökat mängden dagvatten som rinner över vägen genom att exempelvis asfaltera en grusbelagd väg.

Andra alternativ än att kräva skadestånd

För den som besväras av dagvatten från högre belägna fastigheter kan det finnas andra vägar att gå än att väcka skadeståndstalan. Som tidigare har nämnts är det vanligt att kommuner i sina detaljplaner ålägger varje fastighetsägare att ta hand om det dagvatten som uppstår på fastigheten genom olika slags åtgärder. Kommunen kan ställa krav på att en viss del av ytan inte får till exempel bebyggas eller asfalteras, samt att anläggningar som fördröjningsmagasin ska anläggas. Det finns dessutom regler i plan och bygglagen (2010:900) som säger att fastighetsägare vid bruk av sina tomter inte ska skapa betydande olägenheter för omgivningen.

Om en vägförening får kännedom om att en högre belägen fastighet kommer att bebyggas kan det vara en bra idé att be att kommunens byggnadsnämnd i samband med ansökan om bygglov ställer krav på att fastighetsägaren exempelvis anlägger fördröjningsmagasin för dagvatten och vidtar andra åtgärder för att ta hand om dagvatten på den aktuella fastigheten. Kommuner har också möjlighet att förelägga fastighetsägare, som vid bruk av sina fastigheter skapar betydande olägenheter för omgivningen, att de ska upphöra med störningarna för att inte behöva betala vite.

Om ett markområde omfattas av kommunens verksamhetsområde för vattentjänster enligt vattentjänstlagen (2006:412), och det behövs en mer omfattande lösning på dagvattenproblematiken i området, har kommunen ansvar för att ta fram en sådan mer omfattande lösning.

Eftersom processer om skadestånd i domstol ofta tar lång tid och då den som förlorar en sådan tvist i regel behöver betala stora belopp i rättegångskostnader, bör den som har mindre omfattande dagvattenproblem i regel först kontakta kommunen och se vad den kan göra för att åtgärda problemen. Om det däremot skulle vara så att det har inträffat större skador, till exempel att vägbanan har sköljts bort vid ett häftigt skyfall, finns det skäl att fundera på om en skadeståndstalan är en rimlig väg att gå. ■

Fastighetsägare har en skyldighet enligt lag att ta skälighänsyn till omgivningen runt fastigheten.

Föreningens väg går rakt framåt i bilden. Fastigheterna ligger nedanför vägen, till vänster i bilden. Som framgår av bilden är området kuperat.

Vi förlänger livslängden på din väg,
bättre för plånboken och miljön

Tack vare att ytbehandla vägen genom tankbeläggning eller indränkt makadam förlängs vägarnas livslängd på ett mer kostnadseffektivt sätt.

Kontakta Maja Hjeltman, 070-690 53 72, maja.hjeltman@peabasfalt.se
för mer information och kostnadsfri offert.

peabasfalt.se

En enkel
lösning på
ett stort
problem

Permanent Pothole Repair® är en permanent asfaltslaggningsmassa för lagning av potthål och beläggningssprickor bredare än 10 mm.

Lagningen är permanent och blir körbar direkt. Kontakta oss för mer info.

Pekuma

Sture Steens Väg 2, Vittaryd · Tel. 0370-472 00
info@pekuma.se · www.pekuma.se

TransportCentralen

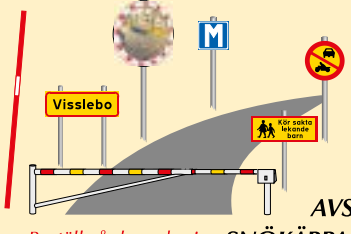

Vi hjälper er att lösa alla typer av entreprenaduppdrag, med Hallands största maskinpark så erbjuder vi helhetslösningar på kundspecifika uppdrag & projekt.

Halmstad: 035 - 19 13 00
Falkenberg: 0346 - 145 75 info@transportcentralen.se

HYLTEBRUKS SKYLT AB
Din totalleverantör av trafiktekniska produkter

VÄGMÄRKEN
FARTHINDER
VÄGGRINDAR
TRAFIKSPEGLAR
FORDONSSKYLTAR
RÅGÅNGSSTOLPAR
AVSTÄNGNINGSMATERIAL
SNÖKÄPPAR & SANDLÅDOR M.M.

Beställ vår broschyr! Tel. 0345-109 70 • hyltebruksskylt.se • info@hyltebruksskylt.se

CC
road®

Vintersalt för
halkfria vägar!

www.tetratec.com
076 884 00 04

 TETRA Chemicals Europe
info@tetrachemicals.com

Victor Brätt, ordförande.

Text: Anders Lundell

16 kilometer grusväg 16 minuter från Gamla Stan

Efter en 16 minuters bilfärd från Gamla Stan i Stockholm kommer vi till Kummelnäs Vägförening i Nacka kommun. Kummelnäs ligger naturskönt vid den norra kusten av Saltsjö-Boo och har anor åtminstone tillbaka till 1600-talet då Kummelnäs Gård var en av de tre stora gårdarna i Saltsjö-Boo.

Vägföreningen förvaltar totalt 22 hektar väg- och naturmark, omfattar drygt 700 fastigheter och iordningställdes som fritidshusområde under de första årtiondena av 1900-talet. Tomterna är stora, vägarna slingrande och förutom stranden ner mot Stockholms inlopp finns även ett par mindre sjöar i området. Det senaste 25 åren har dock en utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp genomförts i sex etapper med nya detaljplaner och

fastigheterna har fått byggrätter för villor. Andelen permanentbebodda fastigheter är nu nästan 90%, men det finns en del sommarstugor kvar också.

– Arbetet med nya detaljplaner och utbyggnad av kommunalt VA har varit en stor utmaning för oss i området, berättar ordförande Victor Brött och fortsätter:

– Inledningsvis ville kommunen ställa höga krav på vägarnas standard och helst ta över skötseln med kommunalt huvudmannaskap. Men tack vara stora engagemang bland de boende och en tydlig önskan om att behålla områdets karaktär ser vägarna i stort sett ut som tidigare, endast en begränsad förtätning har tillåtits och vägföreningen finns kvar.

Vägföreningar i storstädernas närhet är vanligare än man kan tro och bland REV:s medlemmar finns det ganska många sådana. Hur det ►

Löbergavägen cirka år 1900.

ser ut över landet varierar och beror till stor del på respektive kommuns inställning till vem som bäst sköter vägar i bostadsområden, kommunen eller en vägförening.

– En av Kummelnäs kommande utmaningar är att utveckla de grönområden som vägföreningen förvaltar så att de bättre motsvarar de boendes önskemål, bland annat i den unika biotopen Wiboms Trädgård som finns i området. Det finns ett stort intresse att flytta till Kummelnäs. Jag får många mejl och samtal av stadsbor som lockas av områdets lantliga karaktär, avslutar Victor.

I nästa nummer kommer vi att titta in ”hemma hos” någon annan förening med andra förutsättningar, någon annanstans i landet. ■

Text: Anders Lundell och Uno Jakobsson

Bortspolade vägar

Regnoväddret i början av augusti har gjort att många vägföreningar drabbats av bortspolade vägar. Var snabb med att varna trafikanterna och åtgärda sedan skadorna. Trafikverket kommer, enligt uppgift, att prioritera återstående pengar som finns för särskilt driftbidrag till reparation av vägar som spolats bort.

Gör så här om ni drabbas av den här typen av skador:

- Varna trafikanterna – antingen med trafikmärken eller avstängningar. Det viktigaste är att ingen kör eller trillar ner i de hål som uppstått.
- Föreningar som har årligt bidrag från Trafikverket kan söka särskilt driftbidrag för att återställa vägen, kontakta er utredare på Trafikverket.
- Dokumentera skadorna, framförallt med bilder, och åtgärda vägen.
- REV-försäkringen täcker inte skador på vägen som orsakats av regn och vattenmassor vid skyfall.

Hur gäller REV-försäkringen avseende medlemmars egendom?

För skada på byggnad och egendom i denna som tillhör medlemsföreningen kan ersättning i vissa situationer utgå vid skada på grund av skyfall, så kallad skyfalls-skada. Har sådan skada inträffat görs skadeanmälan till REV:s kansli, så utreds därefter av försäkringsbolaget om försäkringsersättning kan betalas ut av Länsförsäkringar Stockholm.

Även markanläggning omfattas av egendomsförsäkringen. Med markanläggningar avses anordningar eller anläggningar som inte är byggnader, eller inventarier och som är avsedda att användas i föreningens verksamhet, exempelvis vägar och planteringar.

Försäkringen ger dock ett mycket begränsat skydd för egendom utomhus. Försäkringen kan omfatta skador till följd av brand och skadegörelse samt ytterst ovanliga händelser såsom ras/skred, damngenombrott, jordskalv, laviner och skador orsakade av luftfartyg eller egendom som faller från luftfartyg.

Skador på vägar till följd av skyfall ersätts inte. Den enkla förklaringen till varför vägsador på grund av skyfall inte omfattas av försäkringen är svårigheten med att beräkna den premie som skulle behöva betalas. ■

Skador på vägar till följd av skyfall ersätts inte av REV-försäkringen.

KURSTILLFÄLLEN

Kursprogrammet består nu av både digitala kurser och traditionella kurser i kurslokal på olika platser i landet.

Grundkurs

19/9	Digital online	Microsoft Teams
18/10	Tällberg Hotell	Klockargården
19/10	Linköping	Scandic Väst
26/10	Digital online	Microsoft Teams
7/11	Säffle	First Camp Duse Udde
8/11	Falkenberg	Grand Hotell
15/11	Digital online	Microsoft Teams
6/12	Digital online	Microsoft Teams
16/1 -24	Digital online	Microsoft Teams

Fördjupningskurs

18/10	Jönköping	Scandic Elmia
14/11	Stockholm/Kista	Scandic Victoria Tower

Grundkurs i enskild väghållning

REV håller denna kurs tillsammans med Trafikverket.

Kursen ger dig som styrelseledamot i en vägförening en bra grund att stå på i arbetet med din förening/samfällighet.

Du får bland annat lära dig om förrättning, regelverk, grunderna i föreningskunskap, vägteknik samt Trafikverkets bidrag.

Grundkurs online

Samma innehåll som den vanliga grundkursen, men den hålls digitalt via Microsoft Teams.

Fördjupningskurs i enskild väghållning

Denna kurs fokuserar något mer på vägteknik samt juridiska frågeställningar som kan vara viktiga för dig som enskild väghållare. På denna kurs fördjupar vi oss i aktuella frågor samt har tid för diskussion bland deltagarna.

LÄS MER
OM KURSERNA
OCH ANMÄL DIG PÅ
www.revriks.se/kurser-event

Beläggning för dig som tänker hela vägen

Tankbeläggning är ett av de mest kostnadseffektiva och miljöanpassade beläggningssalternativen för medel- och lågtrafikerade vägar. Svevia är i dag den ledande aktören på området och utför uppdrag över hela landet. Vi erbjuder allt som krävs för att vägen ska bli som ny igen:

- ▶ Ytbehandling (Y1)
- ▶ Indränkkt makadam (IM/IMT)
- ▶ Justering med indränkkt makadam (JIM/JIMT)
- ▶ Infräsning av makadam

Vi hjälper också till med kantskärning, dikning, trumbyten i samband med beläggningsarbeten – alltid till konkurrenskraftiga priser.

Intresserad? Skanna QR-koden eller kontakta oss direkt så tar vi en diskussion om vilka beläggningsåtgärder som gör mest nytta för just din väg. Vi erbjuder beprövade helhetslösningar för dig som tänker hela vägen. **Vi ses!**

Kontakta oss på Svevia

Skåne, Jönköpings, Västra Götalands och Hallands län

Tomas Brodin, 076-238 81 55
tomas.brodin@svevia.se

Stockholms län och norröver

Hans-Anders Jonhans, 070-982 00 21
hans.jonhans@svevia.se

Örebro, Värmlands, Västmanlands och Södermanlands län

Melina Stender, 070-205 70 26
melina.stender@svevia.se

Östergötlands, Kalmar och Blekinges län

Sebastian Johansson, 070-437 21 09
sebastian.johansson@svevia.se

Kronobergs län

Peter Karlsson, 070-314 95 13
peter-i.karlsson@svevia.se

SVEVIA

Tankbeläggning med fokus på vägföreningar

Tankbeläggning är en kostnadseffektiv metod för att förlänga livstiden på vägen. TVM fokuserar på att hjälpa vägföreningar och samfälligheter med att förbättra sina vägar under sommarmånaderna då vädret ger bäst förutsättningar för optimal kvalitet.

Vi hjälper er med helheten och erbjuder olika lösningar:

- Indränkt makadam- IM/IMT
- Justering indränkt makadam-JIM/JIMT
- Ytbeläggning- Y1B/Y1G

Kontakta gärna oss så kommer vi ut till er och för en diskussion om vilken lösning som passar just erat behov

Thomas Eriksson
070- 543 72 30
thomas@tvmab.se

För mer information:
www.tvmab.se

Kostnadsfri juridisk rådgivning till REVs medlemmar,
Kontakta REVs kansli 08 - 20 27 50 för ärendenummer.

I samarbete med REV sedan 1968

Lindhés Advokatbyrå AB

*Särskild inriktning mot:
fastighetsrätt, vägjuridik, miljöskador, boutredningar och arvsrätt*

Karin Andersson
Advokat

Bengt Nydahl
Advokat

Agnes Kjellberg
Biträdande Jurist

info@lindhes.se

www.lindhes.se

08 - 723 15 00

Riddarg. 35, 114 57 Stockholm

FÖR VÄLSKÖTTA VÄGAR I JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Behöver ni hjälp med underhåll av enskild väg? Vi på Reaxcer är en snabb och trygg leverantör!

VI UTFÖR BLAND ANNAT:

Grusvägsunderhåll, dammbindning, potthåls-lagning, dikning, vägslåtter, snöröjning med mera.

VILL NI VETA MER?

Kontakta ditt närmaste Reaxcer-kontor för en offert!

reaxcer

www.reaxcer.se
Telefon: 063-57 45 00

För dig som söker snabba svar har vi allt under samma tak!

Får vi asfaltera, sätta upp belysning och vägbulor eller laddplatser för elfordon? Frågor om andelstal?

Vi hjälper er att tolka anläggningsbeslutet och bistå i förvaltningsfrågor eller kan rådge er inför ansökan hos Lantmäteriet så förrättningen blir en kostnadseffektiv process.

Vi projekterar även vägar inför byggnation, har dagvattenkompetens samt upprättar olika typer av avtal och överenskommelser.

www.mexl.se

Vad säger ert anläggningsbeslut?

När föreningar hör av sig till oss får de oftast frågan: "Vad säger ert anläggningsbeslut?"

Då svarar en del föreningar med motfrågan: "Vad är det för något? Vi följer våra stadgar".

Med anledning av detta svar, tänkte jag därför skriva några rader om skillnaden mellan anläggningsbeslut och stadgar.

De flesta föreningar är bildade genom en lantmäteriförrättning: samfällighetsförening, vägförening eller vägsamfällighet – och har ett förrättningsbeslut som är rättsligt gällande.

Anläggningsbeslutet utgör grunden för vad som ingår i gemensamhetsanläggningen och talar om vad det är för något som föreningen ska förvalta samt vilka rättigheter och skyldigheter föreningen har. Anläggningsbesluten ser olika ut beroende på vad föreningarna förvaltar och hur förutsättningarna var när anläggningen bildades hos Lantmäteriet. Man kan säga att anläggningsbeslutet utgör grunden för vad som ingår i gemensamhetsanläggningen, hur den ska skötas och hur kostnaden för utförande och drift ska fördelas.

Stadgarna däremot talar om hur föreningen ska skötas, det vill säga hur det administrativa arbetet ska gå till. Då stadgarna har funktionen att skapa stabilitet i föreningens verksamhet finns det tre grundläggande funktioner som består av föreningsstäm-

man (den beslutande funktionen), styrelsen (verkställande funktionen) och revisorerna (den kontrollerande funktionen).

Det går inte att åtgärda brister i förrättningsbeslutet genom att "skriva in det i stadgarna" och det går heller inte att skriva in sådant i stadgarna som redan regleras i lagar och förordningar.

Har föreningen inte koll på sitt anläggningsbeslut är det av största vikt att hämta hem det antingen från "Min sida" på Lantmäteriets webbplats eller beställa det från Lantmäteriet. Styrelsen måste ha tillgång till det och veta vad det innehåller för att kunna fullgöra sitt uppdrag på ett korrekt sätt. ■

Sandra Naenfeldt
Lantmäteri
kansliet@revriks.se

Häckar som inkräktar på vägområdet

Ett problem som många föreningar ställs inför är hur man hanterar häckar och annan växtlighet som visserligen planterats på tomtmark, utanför vägområdet och det upplåtna utrymmet, men vars grenar, lövverk eller rötter har brett ut sig och inkräktar på föreningens vägområde. Det är viktigt att vägområdet hålls fritt från hinder, både av trafiksäkerhetsskäl och för att förvaltningen ska fungera. Gemensamhetsanläggningen är till för samtliga medlemmar och även sett ur det perspektivet är det viktigt att tillgängligheten inte begränsas.

Häckarna tillhör fastighetsägaren och rekommendationen är att denne i första hand själv klipper ner eller ansar sin växtlighet. På så sätt undviks även potentiella problem som kan uppstå om en häck skadas i processen. Föreningen har dock ansvar för att sköta och bekosta röjning inom vägområdet, och även en överenskommelse med fastighetsägaren om att föreningen tar hand om detta är en bra lösning på problemet.

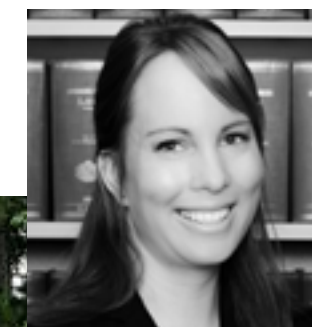
Det händer dock att föreningen inte får gehör för problemet och att fastighetsägaren varken går med på att utföra arbetet själv eller ger föreningen godkännande att agera. Föreningen kan i sådana fall be kommunen att förelägga fastighetsägaren om att denne ska undanröja hindret mot sikten, något som kommunen har möjlighet till enligt plan- och bygglagen. Men om varken fastighetsägaren eller kommunen vill hjälpa till blir frågan hur föreningen går vidare.

Om föreningen utan fastighetsägarens godkännande fattar beslutet att ansa eller klippa den delen av växtligheten som inkräktar på gemensamhetsanläggningen finns naturligtvis risken att fastighetsägaren protesterar och, i de fall plantan eller häcken skadas, kräver ersättning. Om föreningen inte agerar löper den å andra sidan risken att skador eller olyckor uppstår

på grund av exempelvis skymd sikt för trafikanter och att föreningen (och eventuellt också styrelsen personligen) då hålls ansvarig.

Utöver hänvisning till det egna förvaltningsansvaret och röjningsrätten hittar föreningen stöd för att själva klippa eller ansa i jordabalken 3 kapitlet 2§. Där framgår att "rot eller gren" från grannens fastighet som inkräktar på den egna fastigheten får avlägsnas av fastighetsägaren, förutsatt att den innebär olägenhet och grannen först har fått möjlighet att själv utföra åtgärden. Med "den egna fastigheten" får i det här fallet jämföras ett upplåtet vägområde.

Viktigt att notera när föreningen väljer hur man ska hantera problemet är likabehandlingsprincipen, det vill säga att liknande situationer som berör olika medlemmar som utgångspunkt ska hanteras på samma sätt. Det är därför klokt att föreningen har en rutin som gäller för samtliga medlemmar. ■

Agnes Kjellberg
Juridik
agnes.kjellberg@lindhes.se

EXPERTERNA

Höga hastigheter på enskilda vägar

För att begränsa hastigheten på enskilda vägar används främst två typer av åtgärder: skyltning eller fysiska hinder. Vanligtvis förekommer både skyltning och fysiska hinder tillsammans.

Formell hastighetsbegränsning

För att införa en formell hastighetsbegränsning krävs det alltid lokal trafikföreskrift (LTF) som skyltas med röd/gula vägmärken. Om föreningen har som ambition att få till stånd en formell hastighetsbegränsning är första steget att fatta ett stämmobeslut om att ansöka om en sådan. Övervakning av överträdelse, och bötfällning, kan bara göras av Polisen.

Rekommenderad maximal hastighet

Märket E11 för rekommenderad maximal hastighet (se bilden) anger en vägsträcka eller ett område där förhållandena är sådana (till exempel skymd sikt) eller där särskilda åtgärder gjorts (till exempel att väggupp har byggts). I ett sådant fall kan det vara lämpligt att färdas med lägre hastighet än den högsta tillåtna enligt gällande formella hastighetsbegränsning. Föreningen kan själva besluta om skyltning av rekommenderad maxhastighet.

Väggupp

Väggupp är det mest effektiva sättet att få ner hastigheten på en väg. Väggupp kan dock orsaka buller och vibrationer som kan störa närliggande fastigheter. Enskilda väghållare beslutar själva om farthinder på sin väg och det är lämpligt att ta beslutet på en årsstämma.

Så kallade cirkelgupp (Wattsgupp) är lämpliga att använda på enskilda vägar med beläggning. Ett cirkelgupp är välvt som en cirkelbåge, cirka 10 centimeter högt på mitten och 3,7 meter långt om det ska vara anpassat för personbilar i 30 km/tim. Det är viktigt att väggupp märks ut tydligt. Vid enstaka väggupp är det lämpligt att använda vägmärke A9. Varje väggupp bör också ha blå/gula sidomarkeringskärrmar eller stolpar på sidorna.

Väghållaren bör kontakta Räddningstjänsten och den som kör eventuell kollektivtrafik innan väggupp anläggs. Om det gäller en väg med statsbidrag bör väghållaren också samråda med Trafikverket, så att utformning och utmärkning följer gällande rekommendationer och inte påverkar bidraget. ■

Bengt Johansson
Vägteknik
kansliet@revriks.se

Anledningen till den rekommenderade lägre hastigheten visas här med varningsmärket för "lekande barn".

REGIONANSVARIG NORR

Mikael Näslund 076-104 20 68

REGIONANSVARIG ÖST

Maria Sigfridsdotter 070-913 48 21

REGIONANSVARIG VÄST

Christer Ångström 070-839 09 26

REGIONANSVARIG SYD

Malin Ohlsson 073-712 68 44

Nu kan du köpa allt för vägen på provia.se

**Vägmärken • Farthinder • Trafikspeglar
Snömarkeringskäppar • Sandningslådor**

010-410 44 00

www.provia.se

Tel: 031-99 70 90 Mail: ppv@ppv.se

Snökäppar
100 st 2000:- ex moms
50 st 1150:- ex moms
Blå snökäpp
100 st 2300:- ex moms
50 st 1350:- ex moms

Sandlådor

Trafikspeglar

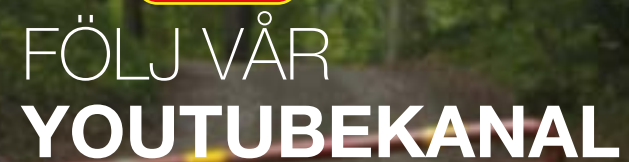
Hastighetsdisplay
Komplett paket med fäste, batteri och förberedd för solcell

DET BÄSTA PRISET!
2.140:- ex moms
Komplett paket
Farthinder med reflexstolpar

Uppfyller Trafikverkets rekommendation vid utmärkning av farthinder på enskilda vägar

**Vill du veta mer?
besök gärna vår hemsida:
www.ppv.se**

Där alla filmer finns & där ni kan lägga in en prenumeration för att inte missa nya filmer.

Vi utför.

- Tankbeläggningar så som ytbeläggningar, JIM, JIMT och IMT
- Förseglingar av väg yta
- Förstärkning av vägar genom infräsning av makadam och justering med bärlagergrus
- Traditionell asfaltbeläggning
- Rörbro
- Trumbyte

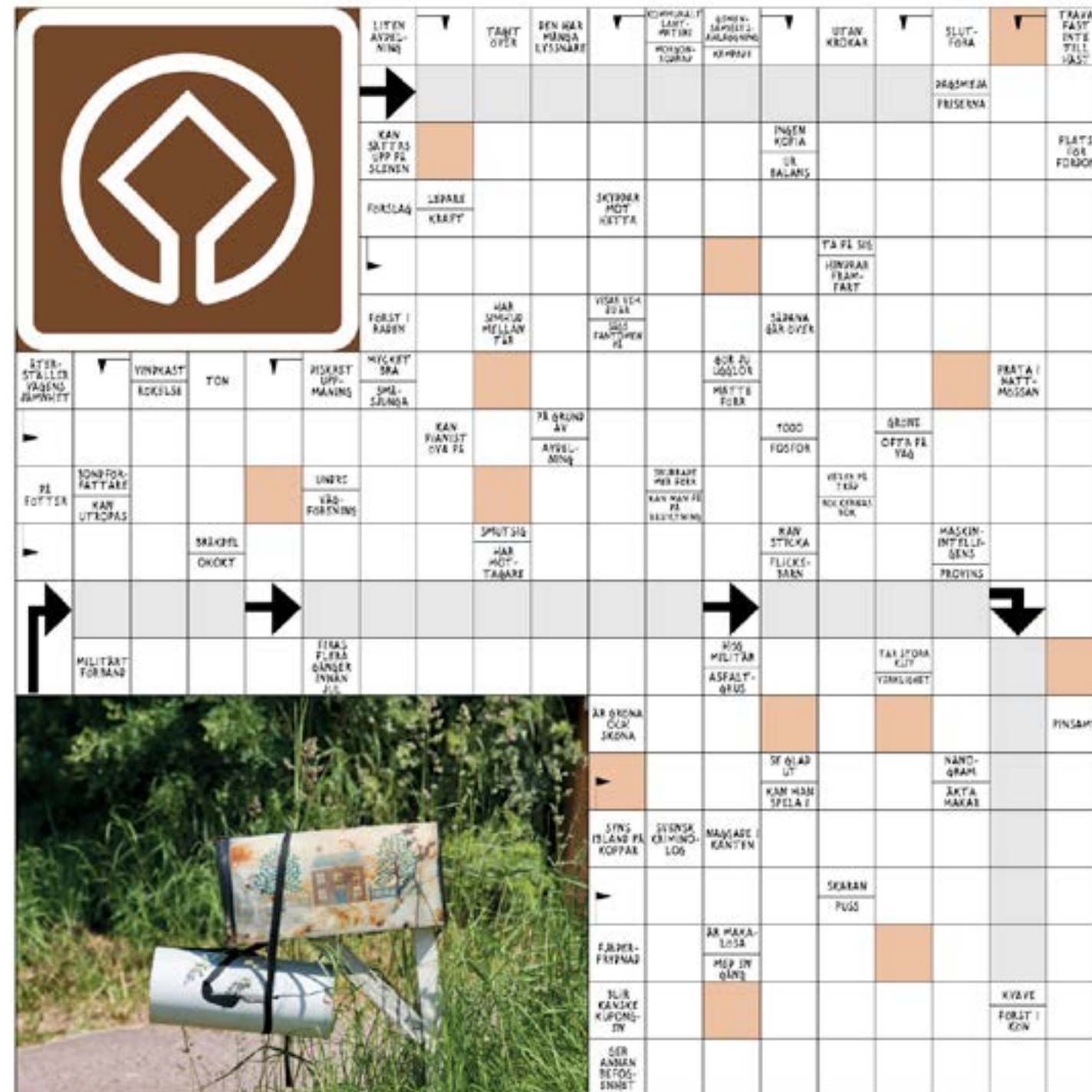
Tveka inte och hör av er för rådgivning eller offert.

Reine Lindblad
Mail: reine@rmsab.se
Telefon: 070-210 20 06

www.rmsab.se

VÄGKRYSSET

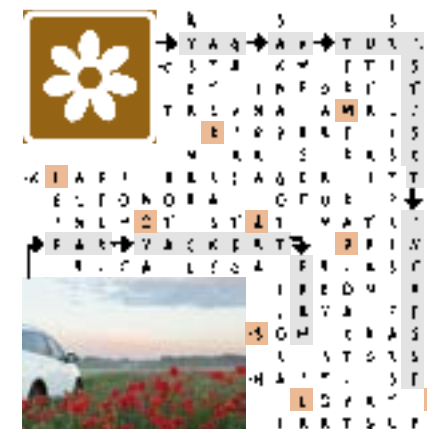

Lös korsordet och tag sedan bokstäverna i de ljusbruna rutorna och pussla ihop ett ord som har med vägföreningar att göra.

Av de inskickade rätta lösningarna drar vi tre vinnare som får varsin trisslott!

Hans Björklén, Nyköping
Kerstin Gustafsson, Stora Mellösa
Fredrik Lundquist, Torup

Förra numrets rätta svar finns till höger och på www.revriks.se/korsord

Fastighetsutfart

När det gäller anslutning av fastighet mot enskild väg så finns det inga lagar eller bestämmelser som styr detta utan det viktiga är att föreningen har en policy som tillämpas konsekvent så att medlemmarna behandlas lika. Föreningen kan inte helt vägra en fastighetsägare en utfart men kan säga nej till en placering som är olämplig ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Om en fastighets/markägare har behov att anlägga en ny anslutning mot den enskilda vägen så krävs det först och främst ett godkännande från styrelsen avseende placering och trummans dimension så att inte föreningens hantering av dagvatten längs vägar-na försämras. Styrelsen bör också föreskriva hur anslutningen ska utformas så att inte vatten rinner från fastigheten ut på vägen.

Många föreningar tillämpar att fastighets/markägaren står för kostnaden för trumma och arbete med att utföra anslutningen. Löpande underhåll av trumman i form av rensning, spolning och framtida utbyte står föreningen för.

Normalt är det fastighets/markägaren som ansvarar för att underhålla ytskiktet på anslutningen (delen inom dikesområdet). Om föreningen ändrar nivå/höjden på vägen så är det föreningen som bör svara för den nivåanpassning som krävs av anslutningarna.

Det finns dock möjlighet att i föreningen ha en annan policy hur fördelning av kostnaderna ska utformas, en sådan ska då beslutas på en stämma. Oavsett vilken policy ni har är det bra att skriva om detta på föreningens hemsida eller liknade så att medlemmarna har lätt att ta till sig informationen.

Fastighet som ligger högre än vägen

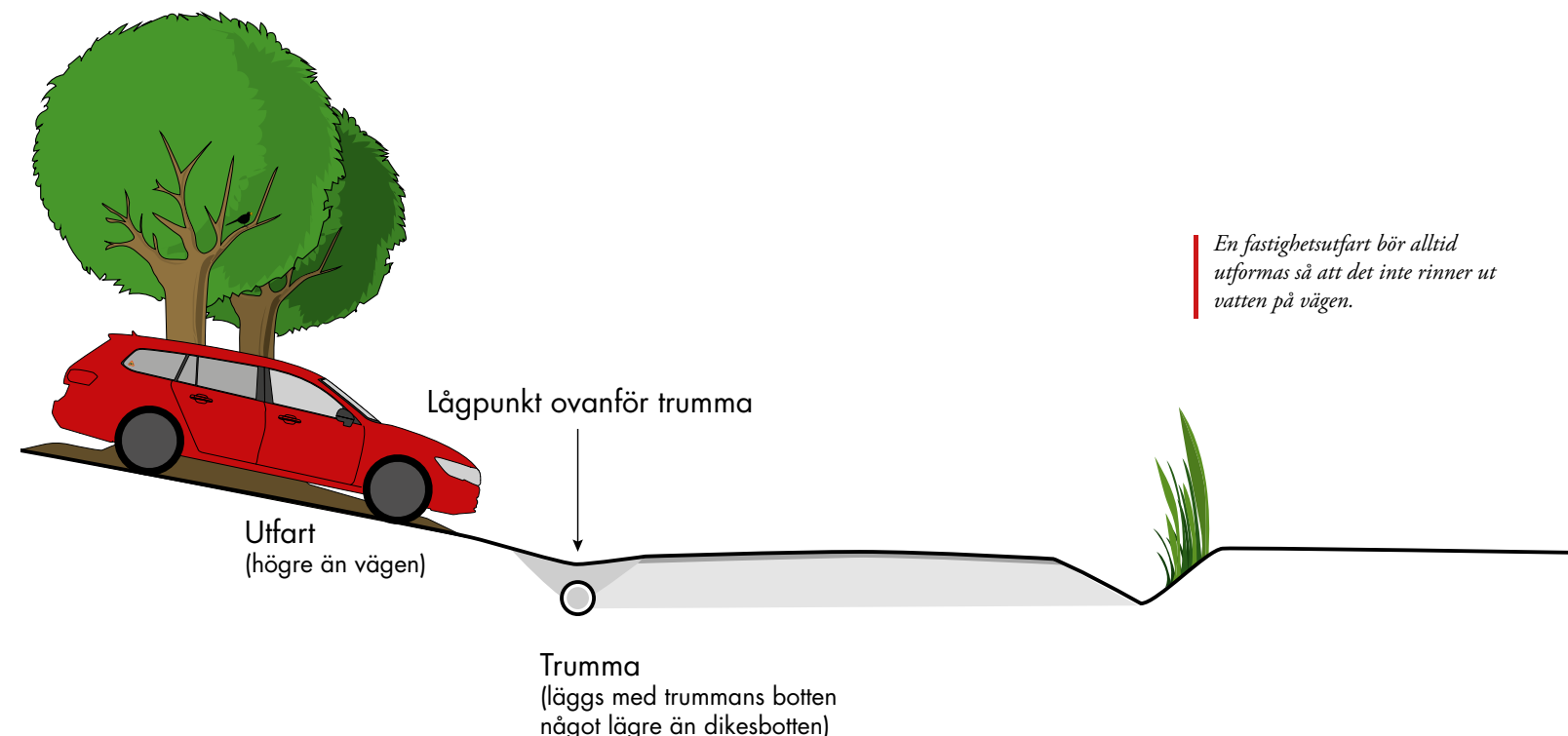
Det är viktigt att en utfart från en fastighet som ligger högre än vägen utformas så att inte vatten från fastigheten rinner ut på vägen. Vintertid kan det resultera i svallis på vägen och på grusvägar uppstår lätt pothål. Det är frestande för en fastighetsägare att

Scanna koden med din mobil för att gå till ämnes-sidan i Vägopedia. Där får du tips om andra närliggande ämnen.

göra lutningen ner från fastigheten så att lutningen slutar ända framme vid körbanekanten så att den blir så flack som möjligt, ett sådant utförande leder dock oftast till problem med vatten.

Lutningen ner från fastigheten bör alltid utformas så att lägsta punkten ligger ovanför trumman, minst 5 centimeter lägre än körbanekanten, och därefter görs en svag lutning upp mot körbanekanten. På det här sättet kommer vatten från fastigheten inte rinna ut på vägen utan istället ledas ner i intilliggande dike.

Frågor & Svar

Vilken dimension bör man ha på trumman?

Dimensionen måste anpassas efter vattenmängden i diket vid kraftigt regn, och med det sagt finns alltså ingen övre gräns. Dock alltid minst 200 millimeter innerdiameter.

Kan man låta bli att ha en trumma under utfarten?

Vanligtvis inte. Även om det inte rinner vatten i diket dagligen är det bra att förebygga stående vatten vid kraftiga regn. Det kan också vara så att dagvattenförhållandena senare ändras i området och behov av trumma då uppstår. Men naturligtvis kan det finnas fall där trumma inte behövs om utfarten ligger vid en högpunkt på vägen.

Hur ofta bör trummor rensas?

Helst årligen. Det är också klokt att se över trummor om stora regn- eller smältvattenmängder är att vänta. Skräp i en trumma samlar på sig mer skräp vilket snabbt kan få trumman att sättas igen vid kraftigt regn. Oplanerade vattenflöden förstör snabbt vägen och kan orsaka stora kostnader.

Anläggningsbeslutet är vägens bibel

– Oj, kolla hur trädet lutar över vägen och här har ett annat murknat vid roten och gått av. Himla tur att det fastnat i trädglykan på trädet intill, säger jag lite upprört till vår vägensvarige som nickar instämmande.

– Men vänta, träden växer faktiskt en bra bit in på väggen. Får vi verkligen göra nåt eller tillhör det inte föreningens vägområde? Vi måste mäta avståndet, fortsätter jag.

Vi börjar stega avståndet från vägmitten, jag först som alltid har lite bråttom och sen vår vägensvarige som är en coolare person. Vi får olika resultat, förmodligen för att mina ben är kortare än hans och inte räcker till för att mäta en meter fast jag tar sats för att få till rejäla kliv. Till slut enas vi om att avståndet är nästan runt fyra meter. För säkerhets skull bestämmer vi att ta med måttbandet till återbesöket lite senare.

Skam till sägandes måste jag erkänna att jag länge hade dålig koll – för att inte säga urusel koll – på anläggningsbeslutet där det står vad vi har att rätta oss efter som förening. Nuförtiden vet jag bättre.

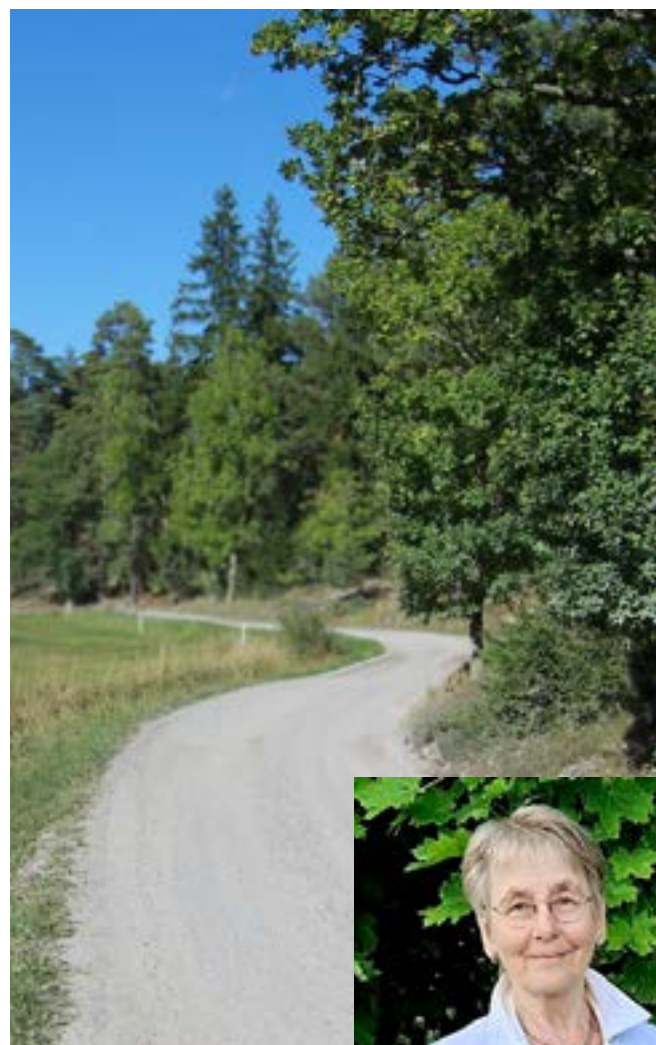
Hemma igen efter trädinspektionen letar jag fram pärmen med anläggningsbeslutet – föreningens bibel. Och där ligger det, varsamt omslutet av Lantmäteriets diskret gröna aktomslag, märkt Lantmäterihandlingar och daterat den 12 augusti 1992. Papperet börjar bli lite gult men är ändå i fint skick, förmodligen för att jag inte kan beskylldas för att ha läst sönder det tidigare. Jag bläddrar fram till punkt 5. Det är snabbt gjort för hela anläggningsbeslutet är bara på en och en halv glesskrivna sidor. Här läser jag den nästan poetiskt skrivna texten:

”För deltagande fastigheter upplåtes för den framtida driften rätt att borthugga eller kvista växande träd, buskar eller annan växtlighet inom ett avstånd av fyra meter från vägmitt, dock icke så att överkan sker på allé eller prydnadsträd eller trädgårdsplanteringar. Fastighetens ägare eller innehavare skall underrättas om åtgärden minst två veckor innan den utföres.”

Styrkt av den klarskrivna texten – och av en kopp te ska tilläggas – återvänder jag ensam till de lutande träden, utrustad med ett proffsmåttband. Nu ska det avgöras exakt vad vi får eller inte får göra intill vägkanten.

Måttbandet visar att träden står nästan fem meter från vägmitten. Så saken är klar. Vi får inte ta ner träden själva utan det är fastighetsägarens ansvar.

Fastighetsägaren är underrättad men än har inget hänt. Dags alltså att påminna innan höststormarna drar in över bygden. Och bra att ha koll på anläggningsbeslutet! ■

Med Vägfas får ni överblick över föreningen

Med mer än 17 år i branschen vet vi vad det innebär att administrera en vägförening. Under åren har vi byggt otaliga funktioner och finesser, sprunget ur de verkliga behov och önskemål en förening har.

Debiteringslängd, fakturering och betalningar är bara några knapptryck bort. Skicka fakturor, kallelser och annan information via e-faktura till de som vill, e-post till de ni kan, papper på posten till resten. Självfallet med **moms** om ni är registrerade för detta.

Varje månad uppdaterar vi all information om era medlemmar. Med Vägfas har ni koll på alla ägare, andelstal, adresser, e-post och telefonnr. De kan också logga in på er egen **Hemsida**, om ni vill.

Vägfas finns på webben och används med fördel av hela styrelsen. Slipp tankar på säkerhetskopior och vems laptop som har vilken information, med Vägfas har ni allt på ett ställe. Överlämning och ev. samarbete med ekonomibyrå är jätteenkelt.

Prova Vägfas för er förening redan idag, 30 dagar med det fullständiga programmet och all information om era medlemmar.

Besök vagfas.se eller ring vår säljansvarige Thomas på 08-502 761 03

Vägfas är Sveriges största program för vägföreningar och andra samfälligheter, med ca 950 kunder runtom i Sverige.

KURIOSA

Stora gamla gränsrösen

Gränsrösen för nog oftast tankarna till riksgränserna mot Norge och Finland men faktum är att det finns stora gamla gränsrösen på andra ställen också. Det här gränsröset kallas "Femstenaröset" och har historia ända från år 1288 när Magnus Ladulås skänkte mark till Klara kloster. Röset har en hjärtsten i mitten och fem riktningsstenar som, just gör vad de heter, visar riktningen för gränsen mellan olika egendomar. Än idag är röset gränspunkt mellan trakterna Ramsmora, Velamsund och Kil i Nacka kommun. Röset är cirka tre meter i diameter.

Varför heter ni så?

Stora Pölsans SFF

En av vägarna i området på västra Hisingen är uppkallad efter fyren Stora Pölsan, som i sin tur fått sitt namn efter den lilla ön den står på. Tillsammans med ett mindre skär intill, Lilla Pölsan, kallas de för Pölsorna. Namnet finns på en karta från 1673. Ordet pölsa är dialektalt för "korv" och syftar på att de avlånga skären på håll kan liknas vid två korvar.

Anna-Sara Skärnell
kassör

Läs om andra kul namn på:
www.revriks.se/kulnamn

Ändra styrelse

Logga in på hemsidan och gå till "Styrelse" som finns under "Föreningsadministration" på medlems-sidorna.

Glömt lösenord?

- Gå till www.revriks.se
- Klicka på "Glömt lösenord"
- Ange ert medlemsnummer och klicka sedan på "Byt lösenord"
- Du får då ett mail med en länk, klicka på länken och ange valfritt lösenord (två gånger enligt anvisning)
- Titta i skräpposten om du inte får mailet inom ett par minuter
- Dela lösenordet med styrelsen

Medlemsnummer

Föreningens medlemsnummer står i adressfältet på baksidan av denna Bulletinen samt på fakturan.

Logga in!

Genom att logga in på hemsidan får ni ut mycket mer av ert medlemskap hos oss. Bland annat hittar ni allt om medlemsförsäkringen & hur skadeanmälan görs, allt om statligt bidrag & kontaktpersoner på Trafikverket, samt hur föreningen går till väga för att kunna ta banklån.

Som inloggad medlem får ni också tillgång till vår nya digitala handbok Vägopedia, som lanserades under våren 2022. Vägopedia är en uppdaterad och förnyad onlineversion som ersätter vår tryckta EVA-REV. Fördelar med Vägopedia är att ni alltid har tillgång till uppdaterad information, YouTube-filmer, mallar och även externa länkar till information som ges ut av Lantmäteriet, Trafikverket med flera.

KONTAKTA REV

kansliet@revriks.se
www.revriks.se
08-20 27 50